

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ &
ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
Τμήμα Γ'

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα 22/9/2023

Αριθ.ΠρωτΔ1γ/Γ.Π/οικ.49166

ΠΡΟΣ : Όπως Πίνακα Αποδεκτών

Ταχ. Δ/νση : Αριστοτέλους 17
Τ.Κ. : 10433 Αθήνα
Πληροφορίες : Κ. Μωραΐτου
Τηλέφωνο : 2132161343
E-mail: : tyk@moh.gov.gr

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: «Διενέργεια έκτακτων υγειονομικών ελέγχων και Οδηγίες για την έναρξη λειτουργίας των σχολείων όλων των βαθμίδων και των ειδικών κατηγοριών, ημερήσια και νυχτερινά, δημόσια και ιδιωτικά, στους βρεφικούς, βρεφονηπιακούς-παιδικούς σταθμούς, δημόσιους και ιδιωτικούς, στις σχολές μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ιδιωτικές και δημόσιες και στις πανεπιστημιακές σχολές στις πληγείσες περιοχές από τις πρόσφατες πλημμύρες».

- ΣΧΕΤ. :**
- 1) Η με αρ. πρωτ. Υ1γ/ΓΠ/οικ. 47829/23-6-2017 (β' 2161), (ΑΔΑ: ΩΡΦ145ΦΥΟ-Π7Ε) «Υγειονομικοί όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας επιχειρήσεων τροφίμων /ποτών και άλλες διατάξεις».
  - 2) Η με αρ. πρωτ. Υ1/ΓΠ/οικ.15903/17-2-2014 (ΑΔΑ : ΒΙΕ4Θ-ΔΙΜ «Κανόνες υγιεινής για την πρόληψη μετάδοσης λοιμώξεων στους χώρους των βρεφικών, βρεφονηπιακών, παιδικών σταθμών, δημόσιων και ιδιωτικών».
  - 3) Η με αρ. πρωτ. Δ1(δ) /ΓΠ. οικ. 46748/8-9-2023 εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με θέμα «Λήψη μέτρων διασφάλισης της Δημόσιας Υγείας μετά από έντονα καιρικά και πλημμυρικά φαινόμενα».
  - 4) Η με αρ. πρωτ. Δ1(α) /ΓΠ. οικ. 45896/10-9-2023 εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με θέμα «Ενημέρωση Επαγγελματιών Υγείας για την έγκαιρη ανίχνευση, καταγραφή και δήλωση

τροφιμογενών και υδατογενών νοσημάτων, καθώς και ζωνοδόσων για την προστασία του πληθυσμού και της Δημόσιας Υγείας στις περιοχές που επλήγησαν από τις πλημμύρες.

- 5) Η με αρ. πρωτ. Δ1(γ)/ ΓΠ. οικ. 47627/14-9-2023 εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με θέμα « Οδηγίες προστασίας της Δημόσιας Υγείας μετά από πλημμύρα προς τις υπηρεσίες για πολίτες».
- 6) Η με αρ. πρωτ. Δ1 (γ)/ ΓΠ. οικ. 46092/15-9-2023 εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με θέμα «Υγειονομικοί έλεγχοι στα σχολεία όλων των βαθμίδων και των ειδικών κατηγοριών, ημερήσια και νυχτερινά, δημόσια και ιδιωτικά και τους βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς, δημόσιους και ιδιωτικούς για το σχολικό έτος 2023-2024».
- 7) Η με αρ. πρωτ. Δ1(γ).ΓΠ. οικ. 47948/17-9-2023 εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με θέμα «Οδηγίες για καθαρισμό και απολύμανση εξωτερικών χώρων σε πόλεις και χωριά που επλήγησαν από τα πλημμυρικά φαινόμενα».

Α. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΛΗΜΜΥΡΙΣΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Σε συνέχεια των ανωτέρων εγκυκλίων οι οποίες εκδόθηκαν από την Υπηρεσία μας προκειμένου να δοθούν οδηγίες για την αντιμετώπιση των δυσμενών καταστάσεων οι οποίες δημιουργήθηκαν από τις πρόσφατες πλημμύρες, σας υπενθυμίζεται ότι για την έναρξη όλων των εν θέματι εκπαιδευτικών και σχολικών εγκαταστάσεων, ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην καθαριότητα των χώρων εξωτερικών και εσωτερικών όπως προαύλιοι χώροι, τυχόν παιδικές χαρές-παιχνίδια, αίθουσες διδασκαλίας, αποχωρητήρια, αίθουσες διδασκόντων, γυμναστήρια, κυλικεία, τραπεζαρίες, εστιατόρια, κ.λ.π.

Οι διευθύνσεις των εκπαιδευτηρίων πρέπει να μεριμνούν για την γενικότερη τήρηση της καθαριότητας όλων των χώρων, τον ανεφοδιασμό των αποχωρητηρίων με χαρτί, σαπούνι, αντισηπτικό διάλυμα, την τοποθέτηση κάδων απορριμμάτων, την ορθή διαχείριση των απορριμμάτων, τον τακτικό και επαρκή αερισμό όλων των χώρων, ούτως ώστε ο σχολικός πληθυσμός να δραστηριοποιείται σε υγιεινό περιβάλλον και να αποφεύγεται η δημιουργία ανθυγιεινών εστιών.

Ειδικές οδηγίες για τη λειτουργία των σχολείων που επλήγησαν από τις πρόσφατες πλημμύρες και πρόκειται να ανοίξουν παρέχονται στο συνημμένο Παράρτημα και τον ιστότοπο του ΕΟΔΥ.

Παράλληλα, οι διευθύνσεις των εκπαιδευτηρίων λαμβάνουν μέριμνα για την **ορθή ενημέρωση του μαθητικού πληθυσμού** ως προς τους κανόνες ατομικής υγιεινής και το **πλύσιμο των χεριών**. Για το σκοπό αυτό επισυνάπτεται σχετικό **οπτικό υλικό (αφίσα)**.

Β. ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ

Κατά την διενέργεια του υγειονομικού ελέγχου εφαρμόζεται η υγειονομική νομοθεσία και διαπιστώνεται η ορθή εφαρμογή των οδηγιών που προβλέπονται στις εκάστοτε ισχύουσες Υπουργικές Αποφάσεις και σχετικές εγκυκλίους της Υπηρεσίας μας.

Αναλυτικά :

- **Εξασφάλιση υγιεινής των συστημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης. Η ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης στις βρύσες των εκπαιδευτηρίων θα πρέπει να πληροί τις προδιαγραφές της ισχύουσας νομοθεσίας.**
- **Ενδεδειγμένη καθαριότητα και απολύμανση εξωτερικών χώρων, σύμφωνα με τις οδηγίες όπως αυτές καταγράφονται στο ανωτ. 7' σχετ.**
- **Επιμελής καθαριότητα επιφανειών και χώρων όπως αίθουσες διδασκαλίας, χώρους σίτισης, αποχωρητήρια κ.λ.π.**
- **Τακτικός, επαρκής αερισμός των χώρων και αψύγρανση αυτών.**
- **Αυστηρή τήρηση των μέτρων ατομικής υγιεινής από εκπαιδευτικό, βοηθητικό προσωπικό με έμφαση στη συχνή και ορθή εφαρμογή υγιεινής των χεριών.**
- **Μέριμνα για την σχετική εκπαίδευση του βοηθητικού προσωπικού και των εργαζομένων σε χώρους σίτισης, αναφορικά με τα μέσα ατομικής προστασίας και την ορθή και πιστή τήρηση των κανόνων ατομικής υγιεινής.**
- **Τοποθέτηση αντλίας αλκοολούχου διαλύματος στα σημεία πλύσης των χεριών.**
- **Αναγκαιότητα συνεχούς ενημέρωσης του σχολικού πληθυσμού σχετικά με τον τρόπο μετάδοσης των μικροβιακών και ιογενών γαστρεντερικών και αναπνευστικών λοιμώξεων. Σε περίπτωση κρουσμάτων να γίνεται άμεση ενημέρωση από τον θεράποντα ιατρό προς τον ΕΟΔΥ. (σχετ. 4).**
- **Αποφυγή επαφής με το χώμα στον προαύλιο χώρο. Σε περίπτωση ατυχήματος να γίνεται επιμελής καθαρισμός του τραύματος και τοπική αντισηψία.**

- Σε περίπτωση χρήσης επιβατηγών οχημάτων μεταφοράς μαθητών πρέπει να τηρούνται τα προβλεπόμενα στην εγκύκλιο της Υπηρεσίας μας με αριθμ. πρωτ. Δ1γ/ΓΠ/οικ.14210/28-2-2020 με ΑΔΑ: Ψ028465ΦΥΟ-ΦΒ8 «Μέσα Μαζικής Μεταφοράς-Τήρηση Κανόνων Υγιεινής».

Β. ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΧΩΡΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται στα **κυλικεία των σχολείων, στις καντίνες (σταθερές), στους αυτόματους πωλητές τροφίμων και ποτών και στους χώρους εστίασης** των σχολείων, προκειμένου να διαπιστώνεται η τήρηση των όρων και των προϋποθέσεων των σχετικών Υγειονομικών Διατάξεων κι εγκυκλίων.

Επίσης, κρίνεται σκόπιμο να διεξάγονται Υγειονομικοί έλεγχοι και στις επιχειρήσεις τροφίμων και ποτών, που λειτουργούν γύρω και σε μικρή απόσταση από τα σχολικά συγκροτήματα.

Οδηγίες για την ασφαλή λειτουργία κυλικείων & χώρων εστίασης:

Για την προστασία των μαθητών και των εργαζομένων στη σχολική μονάδα πρέπει να τηρούνται τα αναφερόμενα στις εγκυκλίους που έχουν εκδοθεί από την Υπηρεσία μας γενικά και κατά περίπτωση και στις εκάστοτε Υγειονομικές Διατάξεις. Συγκεκριμένα:

- Η απασχόληση του προσωπικού των κυλικείων- καντίνες να γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα των υγειονομικών διατάξεων και τις τυχόν γενικότερες οδηγίες του ΕΟΔΥ όπως κάθε φορά ισχύουν για τα ΚΥΕ και αυτές που εκδίδονται, για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών για την αποφυγή επιδημικών αναπνευστικών και γαστρεντερικών λοιμώξεων, (όπως την περίοδο που διανύουμε τώρα).
- Ενημέρωση του προσωπικού αναφορικά με τη τήρηση κανόνων υγιεινής, με ιδιαίτερη έμφαση στα εξής:
  - Τακτικός και σχολαστικός καθαρισμός των χεριών του προσωπικού με σαπούνι και ζεστό νερό (σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ).
  - Χρήση γαντιών μιας χρήσεως (σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ).
  - Εφαρμογή μεθόδων καθαρισμού - απολύμανσης και απεντόμωσης-μοκτονίας της επιχείρησης.
- Τακτικός, καλός αερισμός του χώρου και αφύγρανση αυτού.
- Διάθεση των προσυσκευασμένων τροφίμων σύμφωνα με τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας των τροφίμων. Ειδικά επισημαίνεται ότι τα προϊόντα που διατίθενται από το κυλικείο μετά από επεξεργασία πρέπει να τοποθετούνται σε χάρτινο περιτύλιγμα.

- Τοποθέτηση φιάλης αλκοολούχου διαλύματος με αντλίας έγχυσης σε εμφανή θέση για την υγιεινή των χεριών, προς χρήση των μαθητών και του προσωπικού.
- Ανάρτηση εικονογραφημένων οδηγιών σε εμφανή θέση για την σωστή χρήση του αντισηπτικού και των μέτρων ατομικής & αναπνευστικής υγιεινής.

Ειδικότερα, οι υγειονομικές υπηρεσίες της Περιφέρειας Θεσσαλίας καλούνται να μεριμνήσουν για την πιστή τήρηση των οδηγιών του Παραρτήματος από τον ΕΟΔΥ.

Επίσης, η Περιφέρεια μεριμνά στις περιπτώσεις όπου το νερό δεν είναι κατάλληλο για ανθρώπινη κατανάλωση, τα σχολεία/εκπαιδευτικά ιδρύματα να έχουν κλειστές τις βρύσες και να γίνεται διανομή εμφιαλωμένου νερού για τις ανάγκες των παιδιών/μαθητών.

Οι αρμόδιες για τον έλεγχο Υπηρεσίες των Περιφερειών παρακαλούνται για την άμεση κοινοποίηση των αποτελεσμάτων των ελέγχων που διενεργούν στην Υπηρεσία μας.

Η ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΦΩΦΩ ΚΑΛΥΒΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

Α. ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ:

1.Περιφέρεια Θεσσαλίας

Γρ. κ.κ. Περιφερειάρχων

- 1.Δ/νση Δημόσιας Υγείας & Κοιν. Μέριμνας ΠΕ Λάρισας.
2. Δ/νση Δημόσιας Υγείας & Κοιν. Μέριμνας ΠΕ Μαγνησίας & Σποράδων.
3. Δ/νση Δημόσιας Υγείας & Κοιν. Μέριμνας ΠΕ Καρδίτσας.
4. Δ/νση Δημόσιας Υγείας & Κοιν. Μέριμνας ΠΕ Τρικάλων

**2. Υπουργείο Παιδείας,
Θρησκευμάτων & Αθλητισμού
(με την παράκληση να ενημερωθούν αρμοδίως οι σχολικές μονάδες
ευθύνης σας)**

α. Γρ. Υπουργού
β. Γρ. Υφυπουργών
γ. Γρ. Γεν. Γραμματέων
δ. Δ/νση Σπουδών Α/βάθμιας
ε. Δ/νση Σπουδών Β/βάθμιας
στ. Δ/νση Δ/κού Α/βάθμιας Εκπ/σης
Ανδρέα Παπανδρέου 37
151 80 Μαρούσι

3. ΚΕΔΕ

Γρ. Προέδρου
Ακαδημίας 65 & Γενναδίου 8,
106 78 Αθήνα

Β. ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. ΕΟΔΥ

α. ΕΟΔΥ / Γραφείο Προέδρου,
Αγράφων 5
151 23 Μαρούσι

β. ΠΕΔΥ Θεσσαλίας

Παπακυριαζή 22
412 21 Λάρισα.

2. Λοιπές ΠΕ της χώρας

Δ/νση Δημόσιας Υγείας -Τμήματα
Περ/κής Υγιεινής.

Γ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ (αποκλειστικά με ηλ. Αλληλογραφία)

1. Γρ. Υπουργού Υγείας.
2. Γρ. Αναπληρωτή Υπουργού Υγείας.
3. Γρ. Γεν. Γραμματέων.
4. Γρ. Γεν. Δ.ντριας Δημόσιας Υγείας & Ποιότητας Ζωής.
5. Γρ. Τύπου
6. Γρ. Δ.ντριας Δημόσιας Υγείας & Υγ. Περιβάλλοντος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Συνοπτικές οδηγίες για τη λειτουργία των σχολείων στην περιοχή της Θεσσαλίας μετά τις πρόσφατες πλημμύρες Σεπτέμβριος 2023

Ο ΕΟΔΥ στο πλαίσιο της προστασίας της δημόσιας υγείας, μετά τις πρόσφατες πλημμύρες, συστήνει τις παρακάτω οδηγίες για τη λειτουργία των σχολείων, οι οποίες ακολουθούν των οδηγιών του αρχικού καθαρισμού και απολύμανσης των σχολικών κτιρίων μετά από πλημμύρα και δεν υποκαθιστούν σε καμία περίπτωση τους γενικούς κανονισμούς λειτουργίας και ασφάλειας του σχολείου.

Γενικές οδηγίες για όλα τα σχολεία

1. Επιβεβαιώστε, επικοινωνώντας με τις αρμόδιες αρχές ότι το νερό του σχολείου μπορεί να καταναλωθεί για πόση και για άλλες χρήσεις με ασφάλεια.
2. Ενημερώστε/ υπενθυμίστε στα παιδιά το σωστό τρόπο υγιεινής των χεριών και την σπουδαιότητα του.
3. Φροντίστε να υπάρχουν σε εμφανή σημεία οδηγίες για την εφαρμογή της σωστής υγιεινής των χεριών.
4. Επιτηρείστε την υγιεινή των χεριών στα παιδιά, ιδιαίτερα μετά το παιχνίδι σε εξωτερικούς χώρους, μετά τη χρήση της τουαλέτας και πάντα πριν από τα γεύματα. Παιδιά μικρότερων ηλικιών μπορεί να χρειάζονται βοήθεια.
5. Εάν στον περιβάλλοντα χώρο υπάρχουν στάσιμα νερά εμποδίστε την πρόσβαση των παιδιών σε αυτά καθώς και την πιθανή επαφή τους με λάσπες.
6. Εάν στην περιοχή υπάρχουν στάσιμα νερά και δεν είναι εφικτός ο αποκλεισμός της πρόσβασης των παιδιών τότε η ενδυμασία και τα παπούτσια των παιδιών να είναι τα ενδεδειγμένα (π.χ. κλειστά αδιάβροχα παπούτσια ή γαλότσες).
7. Ζητήστε ιατρική συμβουλή, όπως υπό κανονικές συνθήκες, εάν τα παιδιά δεν είναι καλά και εμφανίζουν συμπτώματα όπως διάρροια, πυρετό, κοιλιακό άλγος, βήχα, δερματικά εξανθήματα κλπ.
8. Σχολικά παιχνίδια που έχουν μολυνθεί από νερά πλημμύρας εάν δεν είναι εφικτό να απολυμανθούν αποτελεσματικά θα πρέπει να απορριφθούν.
9. Αν στην περιοχή υπάρχει όχληση από κουνούπια να χρησιμοποιούνται εντομοαπωθητικά κατάλληλα για παιδιά. Για τα μικρότερα παιδιά το εντομοαπωθητικό πρέπει να εφαρμόζεται από ενήλικα.
10. Η εμπειρία της πρόσφατης κακοκαιρίας και πλημμύρας έχει διαταράξει την κανονική ζωή των παιδιών. Είναι φυσικό κάποια παιδιά να είναι προβληματισμένα και αγχωμένα και για αυτό το λόγο χρειάζεται εγρήγορση για την αναγνώριση και αντιμετώπιση πιθανών συμπτωμάτων άγχους.

Οδηγίες για σχολεία που το νερό είναι ακατάλληλο για πόση

- Οι βάνες παροχής νερού σε βρύσες θα πρέπει να είναι κλειστές και να έχουν αδειάσει οι σωληνώσεις από νερό μεταξύ βάνας και βρύσης, πριν το άνοιγμα του σχολείου, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί ότι δεν θα εκτεθεί κάποιο παιδί σε μολυσμένο νερό αν ανοίξει τη βρύση.
- Να χρησιμοποιείται ΜΟΝΟ εμφιαλωμένο νερό για πόση, πλύσιμο φρούτων/λαχανικών, για πιθανή παρασκευή φαγητού και πλύσιμο δοντιών.
- Να υπάρχουν στο σχολείο αποθέματα εμφιαλωμένου νερού.
- Για την υγιεινή των χεριών μπορούν να χρησιμοποιούνται αλκοολούχα αντισηπτικά διαλύματα τουλάχιστον 60% αιθυλικής αλκοόλης ή 70% ισοπροπυλικής αλκοόλης.
- Εάν τα χέρια είναι εμφανώς λερωμένα θα πρέπει να πλένονται με σαπούνι και καθαρό νερό (το νερό να έχει κριθεί κατάλληλο για υγιεινή χεριών ή εμφιαλωμένο).
- Το νερό από τις εγκαταστάσεις ύδρευσης μπορεί να χρησιμοποιείται μόνο για τη χρήση τουαλέτας (καζανάκι).

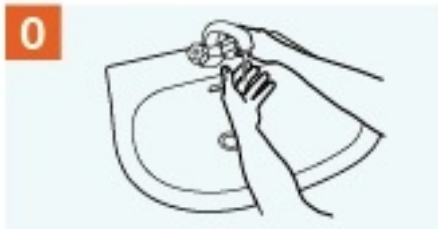

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΣΩΣΤΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΠΛΥΣΙΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ;

Πλύνετε τα χέρια με σαπούνι και νερό μόνο όταν αυτά είναι εμφανώς λερωμένα! Αλλιώς εφαρμόστε αλκοολούχο αντισηπτικό!

 Διάρκεια της συνολικής διαδικασίας: **40-60 δευτερόλεπτα**

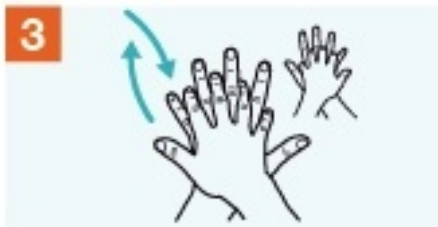
0 Ανοίγουμε τη βρύση και βρέχουμε τα χέρια μας με τρεχούμενο νερό.

1 Λαμβάνουμε την απαραίτητη δόση σαπουνιού ώστε να καλυφθούν όλες οι επιφάνειες των χεριών.

2 Τρίβουμε τις παλάμες μεταξύ τους.

3 Τρίβουμε την παλάμη του δεξιού χεριού πάνω στην ραχιαία επιφάνεια του αριστερού χεριού βάζοντας τα δάκτυλα του δεξιού στα μεσοδακτύλια διαστήματα του αριστερού χεριού και αντιστρόφως.

4 Τρίβουμε τις παλαμιαίες επιφάνειες των χεριών και τα μεσοδακτύλια διαστήματα τοποθετώντας τα δάκτυλα σταυρωτά.

5 Τρίβουμε ταυτόχρονα τις ραχιαίες επιφάνειες των ακροδαχτύλων και των δύο χεριών κλείνοντας το κάθε χέρι μέσα στην παλάμη του άλλου χεριού.

6 Κλείνουμε τον αντίχειρα του αριστερού χεριού μέσα στην παλάμη του δεξιού χεριού, τον τρίβουμε με περιστροφικές κινήσεις και αντιστρόφως.

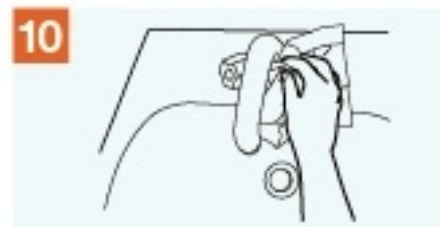
7 Τρίβουμε τα ακροδάχτυλα του δεξιού χεριού με περιστροφικές κινήσεις (της ίδιας και αντίθετης φοράς) στην παλάμη του αριστερού χεριού και αντιστρόφως.

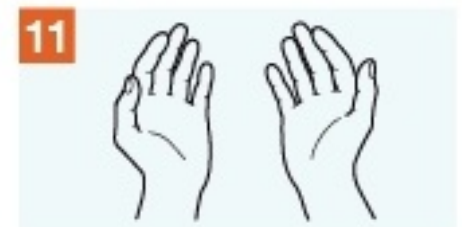
8 Ξεπλένουμε καλά τα χέρια μας με νερό.

9 Στεγνώνουμε καλά τα χέρια με χειροπετσάτα μιας χρήσεως.

10 Χρησιμοποιούμε την ίδια χειροπετσάτα για να κλείσουμε τη βρύση.

11 Τα χέρια μας τώρα είναι καθαρά και ασφαλή.